

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 270/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., Z., zastúpenej advokátom JUDr. M. V., Z., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 10/2011 z 8. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2012 doručená sťažnosť M. B., Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžr 10/2011 z 8. novembra 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je nájomníčkou bytu č... vo vchode č... na... poschodí bytového domu, súpisné číslo... vo Z., zapísanom na liste vlastníctva č..., Katastrálny úrad B., Správa katastra Z. (ďalej len „správa katastra“).

Z listu správy katastra č. k. OZPN/00015/2012-000395, ku ktorému bol pripojený sťažnosťou napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, sa sťažovateľka 27. januára 2012 dozvedela, že na Krajskom súde v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a na základe podaného odvolania aj na najvyššom súde prebehlo konanie, predmetom ktorého bol prevod vlastníckeho práva k bytu, ktorého je sťažovateľka nájomníčkou.

Z podanej sťažnosti vyplynulo, že proti rozhodnutiu správy katastra č. V 731/2008 o povolení vkladu vlastníckeho práva k bytu v prospech nového vlastníka (odlišného od nájomcu – sťažovateľky) podala 24. februára 2009 prokurátorka Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) pod sp. zn. Kd 156/09 protest, v ktorom poukázala na nesplnenie povinností vyplývajúcich zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“ (§ 16 ods. 1 a § 5 ods. 2 druhá veta)]. Pretože protestu prokurátorky krajskej prokuratúry vyhovené nebolo, táto podala krajskému súdu 17. júna 2010 žalobu, ktorou sa podľa § 250j ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) domáhala zrušenia napadnutého rozhodnutia správy katastra a vrátenia veci na ďalšie konanie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 23 S 58/2010 z 13. októbra 2010 zrušil rozhodnutie správy katastra a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Na základe odvolania správy katastra, ako aj zúčastnených osôb najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Sžr 10/2011 z 8. novembra 2011 zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalobu zamietol. Najvyšší súd v rozsudku uzavrel, že krajská prokuratúra ako žalobca nebola aktívne legitimovaná na podanie žaloby, nepreukázala verejný záujem na takomto konaní, vyvolala hypotetický spor o výklad právneho ustanovenia bez potreby reálnej ochrany konkrétnej osoby. S týmito závermi najvyššieho súdu sťažovateľka nesúhlasí a považuje zásah krajskej prokuratúry za adekvátny a nevyhnutný.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že konaním vlastníka bytu, ktorý previedol byt do vlastníctva inej osoby ako nájomníkovi, jej bolo upreté právo na prevod bytu. V prebiehajúcich konaniach nebola ich účastníčkou, preto nemohla uviesť skutočnosti, ktoré považovala za potrebné.

Tak krajskému súdu, ako aj najvyššiemu súdu vytýka, že ju neprizvali do konania, nedali jej možnosť sa k veci vyjadriť a objasniť skutočnosti potrebné pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie, čím jej odňali možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností požiadala, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, a súčasne sa domáhala, aby ústavný súd zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 10/2011 z 8. novembra 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Vzhľadom na uvedené je predmetom sťažnosti namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 10/2011 z 8. novembra 2011.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje

iný súd. Sťažovateľka ako fyzická osoba namietala porušenie označeného práva postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 10/2011 z 8. novembra 2011.

Z obsahu časti sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že účastníkom konania pred najvyšším súdom (postup a rozhodnutie ktorého je sťažnosťou napadnuté) bola krajská prokuratúra ako žalobca a správa katastra ako žalovaná.

Sťažovateľka nebola účastníkom označeného konania. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné sťažnosť sťažovateľky považovať za podanú zjavne neoprávnenou osobou. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy totiž treba vyvodiť, že aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti majú tie fyzické alebo právnické osoby, ktorých základné právo alebo sloboda boli porušené. V danom prípade sťažovateľka nebola účastníkom súdneho konania pred najvyšším súdom, čím nemala práva ako účastník konania, a preto ani nemohlo dôjsť k ich porušeniu (vrátane práva na súdnu ochranu).

Ústavný súd už judikoval (II. ÚS 34/95, I. ÚS 56/98), že ústavnú sťažnosť nie je oprávnená podať osoba, ktorá nebola účastníkom súdneho konania, v ktorom sa vynieslo rozhodnutie napadnuté jej ústavnou sťažnosťou. Z tohto dôvodu sa ani nemôže úspešne domáhať zrušenia tohto rozhodnutia v konaní pred ústavným súdom ako oprávnená osoba.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

Nad rámec odôvodnenia ústavný súd uvádza, že sťažovateľka mala a má k dispozícii účinný právny prostriedok, ktorým sa môže domáhať vyslovenia porušenia § 16 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov, a tým aj vyslovenia neplatnosti uzatvorenej zmluvy o prevode vlastníctva bytu, ktorého je nájomcom. Takýmto právnym prostriedkom je určovací žaloba podľa § 80 písm. c) OSP.

Pretože sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody, k čomu v danom prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2012